

Bilbo-n, Euskaltzaindiaren etxean, bildu dira: Aingeru Irigaray, buru, Villasante, Arrue, Lekuona, Erkiaga, Satrustegi, Akesolo eta Irigoyen euskaltzainak. Aresti, Zavala, Berriatua, Arruza, Ibagutxi, Manterola, Zubikarai, Artola, Onaindia eta San Martin urgazleak.

Mitxelena jaunak telegrama bat bialdu dau eta diño osasunagaitik ezin etorri izan dala batzarrera.

Jose Maria Lojendio Euskaltzainburuaren karta bat artu da:

“Madrilletik Bilbora Urrillaren 23’n. Euskaltzain jaun agurgarriak: Siria ta inguruko errialdetara nua illabete t’erdirako. Aste onetan aterako naiz (J. l.) Madrilletik eta Abendu arte ez naiz, beraz, itzuliko. Etziko batzarrera juateko gogo bizia nuen —garrantzi aundikoak baidira bertan erabili bear diran gaiak— baña eziñ. Ez etziko batzarrera, ezta azaroaren 10’ko Larzabal jaun argiaren sarrera-eguneko batzarrera ere. Euskaltzainburuaren utsunean euskaltzain jaun zarrenari egozten omen zaizkio —araudiaren aginduz— buruzagitzarekiko lanak. Nik baño obeto beteko dituenik esan bearrrik ez. Barkatu, arren, nere uts egite au. Guztiz nai ta naiezkoa izan da. Agur biotz biotzetiko bat guztiai ta agindu zuon mendeko. Jose Maria Lojendio.”

Aurreko batzarreko agiria irakurri da eta ontzat artu da.

Altube jaunaren eriotzea aitatu da. Euskaltzaindiak atsekabe aundia artzen dau bere gizon nagusienetako bat galtzeagaz. Krutwig jaunaren karta bat be irakurri da gauza orren gaiñean.

Lekuona jaunak lan bat irakurri dau “Erria - lurra?” titulua daukana.

P. Larzabal-en karta bat irakurri da. Azaroaren 10-ean izango da bere sarrera itzaldia Azkain-en eta zeaztasunak emoten ditu.

“Loiola erri irrata”k karta bat bialdu dau. “Bertsolari gazteen bigarren sariketa”-ren barri emoten deusku eta baita eskerrak be gure izenean juraduaren barruan egon zanagaiti. Erretratu batzuk be bialdu deuskuz. Asko estimetan jakie.

Arrue ta Irigaray Donostiako euskal jaietako bertsolari barrien txapelketa batez eta umeen euskal sariketaz jardun dira eta San Martin umeentzako euskal textoez.

San Martin-ek diño Eibar-ko zezen plazan Lasarte bertsolariaren alde, bere gexo gogorraren ondoan egin dituen zorrak kitatzeko, bertso jai bat egin gura leukie-la, aal dala Euskaltzaindiaren izenean, Azaroaren 17-an. Bere bertsolari lagunak prest dagoz duban kantetako. Oso pozik artu da San Martin-en esana eta emon bediz bear direan pausoak.

Irigoyen-ek Bizkaian egin direan bertsolari saioen barri emoten dau. Markiña-n Uztaillaren 21-ean egin zan, Mungia-n Agustuaren 4-an, Igorre-n Agustuaren 11-an, Gernika-n Agustuaren 19-an eta Bilbo-n Iraillaren 22-an. Bilbo-korako Bizkaiko Diputaziñoak amar milla peseta eta kopa bat emon deuskuz. Eskerrak emon bekioz.

Arantzazu-n Euskalzaleen biltzarra Iraillaren 30-etik Urriaren 2-ra egin da.

Tolosa-n Nikolas Ormaetxea "Orixe" zanari omenaldi bat egin jako Iraillaren 29-an bertako Oargi alkartadeagaz bat eginda.

Toribio Alzaga teatro sariaren barri emoten da. Arrue, San Martin eta Erkiaga jaunak erabagi dabe "Iru Alaba" titulua daukan lanari emotea aurten eta Agustin Zubikaray da egillea. Datorren urterako Domingo Agirre novela saria emon bedi Bizkaiko Ahorro Kaxearen laguntasuna ontzat artuta.

Euskaltzaindiko izentaziñoen gaiñean jardun da. Mitxelena zadorlaritzat. Erkiaga diruzaintzat, Aita Akesolo gutunzaintzat eta Irigoyen bigarren zadorlaritzat aurkeztu ditu Irigaray jaunak. Aita Onaindia-k eskuartean daukan paper batetik zerbait irakurri dau. Oleaga jauna bigarren zadorlaritzat aurkeztu dau eta arautegiak diñoanez ezta bearrezkoa Euskaltzaindiko barrukoa izan daiten leku ori beteko dauena. Firma batzuen izenak be irakurri ditu. Mitxelena zadorlari, Erkiaga diruzain eta Aita Akesolo gutunzain ago batez izentau dira. Bigarren zadorlariarena botoetara ipiñi da. Irigoyen-ek eztau botorik emon. Beste zazpi euskaltzaiñiak onela emon dabe: Irigoyen-eri lau, Erkiaga-ri bat, Oleaga-ri bat eta beste bat zuria. Beraz, Irigoyen bigarren zadorlari izentauta gelditu da.

Batzarra amaitu ta gero Dassance, Lafitte eta Eppherre jaunen karta bar artu da. Ezin etorri direala batzarrera, eta, diño "segretario jeneral" gisa, Mitxelena jauna gogoz artuko leukiela.

Oi dan otoitzagaz asi eta amaitu da batzarra.